ประโยค ป.ธ. ๓
สัมพันธ์ไทย
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

อเถโก รตฺตจนฺทนรุกฺโข คงฺคาย อุปริตีเร ชาโต คงฺโคทเกน โธตมูโล ปติตฺวา ตตฺถ ตตฺถ ปาสาเณสุ สมฺภณฺชมาโน วิปฺปกิริ ฯ ตโต เอกา ฆฏปฺปมาณา ฆฏิกา ปาสาเณหิ ฆสิยมานา อุทกอูมีหิ โปถิยมานา มฏฺฐา หุตฺวา อนุปุพฺเพน วุยฺหมานา เสวาลปริโยนทฺธา อาคนฺตฺวา ตสฺส ชาเล ลคฺคิ ฯ เสฏฺฐี กิเมตนฺติ วตฺวา รุกฺขฆฏิกาติ สุตฺวา ตำ อาหราเปตฺวา กินฺนาเมตนฺติ อุปธารณตฺถำ วาสิกณฺเฉน ตจฺฉาเปสิ ฯ ตาวเทว อลตฺตกวณฺณำ รตฺตจนฺทนำ ปณฺณายิ ฯ เสฏฺฐี ปน เนว สมฺมาทิฏฺฐิ น มิจฺฉาทิฏฺฐิ มชฺฌตฺตธาตุโก โส จินฺเตสิ มยฺหำ เคเห รตฺตจนฺทนำ พหุ กินฺนุ โข อิมินา กโรมีติ ฯ อถสฺส เอตทโหสิ อิมสฺมึ โลเก มยำ อรหนฺโตติ วตฺตาโร พหู อหำ เอกำ อรหนฺตำปิ น ชานามิ เคเห ภมำ โยเชตฺวา ปตฺตำ ลิขาเปตฺวา สิกฺกาย ฉเปตฺวา เวฬุปรมฺปราย สฏฺฐิหตฺถมตฺเต อากาเส โอลมฺพาเปตฺวา สเจ อรหา อตฺถิ อากาเสนาคนฺตฺวา อิมำ คณฺหาตูติ วกฺขามิ โย ตำ คเหสฺสติ ตำ สปุตฺตทาโร สรณำ คมิสฺสามีติ ฯ โส จินฺติตนิยาเมเนว ปตฺตำ ลิขาเปตฺวา เวฬุปรมฺปราย อุสฺสาเปตฺวา โย อิมสฺมึ โลเก อรหา โส อากาเสนาคนฺตฺวา อิมำ ปตฺตำ คณฺหาตูติ อาห ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓
สัมพันธ์ไทย

อถ กาลสตฺตมี ใน วิปฺปกิริ เอโก วิเสสน ของ รตฺตจนฺทนรุกฺโข ๆ สยกตฺตา ใน วิปฺปกิริ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก คงฺคาย สามีสมฺพนฺธ ใน อุปริ ตีเร ๆ อาธาร ใน ชาโต ๆ ก็ดี โธตมูโล ก็ดี วิเสสน ของ รตฺตจนฺทนรุกฺโข คงฺโคทเกน อนภิหิตกตฺตา ใน โธต- ปติตฺวา ๆ ปุพฺพกาล-กิริยา ใน วิปฺปกิริ ตตฺถ สองบท วิเสสน ของ ฐาเน ๆ ภินฺนาธาร ใน ปาสาเณสุ ๆ อุปสิเลสิกาธาร ใน วิปฺปกิริ สมฺภณฺชมาโน อพฺภนฺตรกิริยา ใน วิปฺปกิริ (หรือสัมพันธ์ว่า ปติตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน สมฺภณฺชมาโน ฯเปฯ สมฺภณฺชมาโน อพฺภนฺตรกิริยา ของ รตฺตจนฺทนรุกฺโข) ฯ

ตโต กาลสตฺตมี ใน ลคฺคิ เอกา ก็ดี ฆฏปฺปมาณา ก็ดี วิเสสน ของ ฆฏิกา ๆ สยกตฺตา ใน ลคฺคิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ปาสาเณหิ อนภิหิตกตฺตา ใน ฆสิยมานา ๆ ก็ดี โปถิยมานา ก็ดี อพฺภนฺตรกิริยา ของ ฆฏิกา อุทกอูมีหิ อนภิหิตกตฺตา ใน โปถิยมานา มฏฺฐา วิกติกตฺตา ใน หุตฺวา ๆ สมานกาลกิริยา ใน วุยฺหมานา อนุปุพฺเพน ตติยาวิเสสน ใน วุยฺหมานา ๆ อพฺภนฺตรกิริยา ของ ฆฏิกา เสวาลปริโยนทฺธา วิเสสน ของ ฆฏิกา อาคนฺตฺวา ปุพฺพกาลกิริยา ใน ลคฺคิ ตสฺส วิเสสน ของ เสฏฺฐิโน ๆ สามีสมฺพนฺธ ใน ชาเล ๆ อาธาร ใน ลคฺคิ ฯ

เสฏฺฐี เหตุกตฺตา ใน ตจฺฉาเปสิ ปุคฺคลํ การิตกมฺม ใน ตจฺฉาเปสิ ๆ อาขฺยาตบท เหตุกตฺตุวาจก “กึ ก็ดี เอตํ ก็ดี วิเสสน ของ วตฺถุ ๆ ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน สุตฺวา “รุกฺขฆฏิกา ลิงฺคตฺถ อิติ ศัพท์ อาการ ใน สุตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อาหราเปตฺวา ตํ วิเสสน ของ รุกฺขฆฏิกํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน อาหราเปตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ตจฺฉาเปสิ “กึ ก็ดี เอตํ ก็ดี วิเสสน ของ วตฺถุ ๆ ลิงฺคตฺถ นาม ศัพท์ สญฺญาโชตก เข้ากับ กึ อิติ ศัพท์ สรูป ใน อุปธารณตฺถํ ๆ สมฺปทาน ใน ตจฺฉาเปสิ วาสิกณฺเฌน กรณ ใน ตจฺฉาเปสิ ฯ

รตฺตจนฺทนํ สยกตฺตา ใน ปณฺณายิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ตาว กาลสตฺตมี ใน ปณฺณายิ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ ตาว อลตฺตกวณฺณํ วิเสสน ของ รตฺตจนฺทนํ ฯ

ปน ศัพท์ วากฺยารมฺภ เสฏฺฐี สยกตฺตา ใน โหติ สามบท กิริยาสามบท อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก น สองศัพท์ ปฏิเสธนตฺถ* เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ น ศัพท์หน้า สมฺมาทิฏฺฐิ ก็ดี มิจฺฉาทิฏฺฐิ ก็ดี มชฺฌตฺตธาตุโก ก็ดี วิกติกตฺตา ใน โหติ, โส วิเสสน ของ เสฏฺฐี ๆ สยกตฺตา ใน จินฺเตสิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก “รตฺตจนฺทนํ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก มยฺหํ สามีสมฺพนฺธ ใน เคเห ๆ วิสยาธาร ใน รตฺตจนฺทนํ พหุ วิกติกตฺตา ใน โหติ, อหํ สยกตฺตา ใน กโรมิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก กึ อวุตฺตกมฺม ใน กโรมิ นุ ศัพท์ ปุจฺฉนตฺถ โข ศัพท์ วจนาลงฺการ อิมินา วิเสสน ของ รตฺตจนฺทเนน ๆ กรณ ใน กโรมิ อิติ ศัพท์ อาการ ใน จินฺเตสิ ฯ

อถ กาลสตฺตมี ใน อโหสิ จินฺตนํ สยกตฺตา ใน อโหสิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อสฺส วิเสสน ของ เสฏฺฐิโน ๆ สมฺปทาน ใน อโหสิ เอตํ วิเสสน ของ จินฺตนํ “ชนา สยกตฺตา ใน โหนฺติ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อิมสฺมึ วิเสสน ของ โลเก ๆ วิสยาธาร ใน โหนฺติ ‘มยํ สยกตฺตา ใน อมฺห ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อรหนฺโต วิกติกตฺตา ใน อมฺห อิติ ศัพท์ อาการ**ใน วตฺตาโร ๆ วิเสสน ของ ชนา พหุ วิกติกตฺตา ใน โหนฺติ, อหํ สยกตฺตา ใน ชานามิ น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน ชานามิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก เอกํ วิเสสน ของ อรหนฺตํ ๆ อวุตฺตกมฺม ใน ชานามิ ปี ศัพท์ อเปกฺขตฺถ เข้ากับ อรหนฺตํ,

อหํ สยกตฺตา ใน วกฺขามิ ๆ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก เคเห วิสยาธาร ใน โยเชตฺวา ภมํ อวุตฺตกมฺม ใน โยเชตฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ลิขาเปตฺวา

---

* น ศัพท์ ปฏิเสธ ใน โหติ ก็ได้

** สัมพันธ์ว่า สรูป ก็ได้

ปตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ลิขาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ฐเปตฺวา สิกฺกาย อาธาร ใน ฐเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน โอลมฺพาเปตฺวา เวฬุปรมฺปราย ตติยาวิเสสน ใน โอลมฺพาเปตฺวา สฏฺฐิหตฺถมตฺเต วิเสสน ของ อากาเส ฯ อาธาร ใน โอลมฺพาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน วกฺขามิ

'สเจ ศัพท์ ปริกปฺปตฺถ อรหา สยกตฺตา ใน อตฺถิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก, อรหา สยกตฺตา ใน คณฺหาตุ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อากาเสน ตติยาวิเสสน ใน อาคนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหาตุ อิมํ วิเสสน ของ ปตฺตํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺหาตุ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วกฺขามิ,

โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ฯ สยกตฺตา ใน คเหสฺสติ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ตํ วิเสสน ของ ปตฺตํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน คเหสฺสติ, อหํ สยกตฺตา ใน คมิสฺสามิ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก ตํ วิเสสน ของ ปุคฺคลํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน คมิสฺสามิ สปุตฺตทาโร วิเสสน ของ อหํ สรณํ สมฺภาวน ใน คมิสฺสามิ อิติ ศัพท์ สรูป ใน เอตํ จินฺตนํ ฯ

โส วิเสสน ของ เสฏฺฐี ฯ สยกตฺตา ใน อาห ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก จินฺติตนิยาเมน ตติยาวิเสสน ใน ลิขาเปตฺวา เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ จินฺติตนิยาเมน ปตฺตํ อวฺตฺตกมฺม ใน ลิขาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน อุสฺสาเปตฺวา เวฬุปรมฺปราย ตติยาวิเสสน ใน อุสฺสาเปตฺวา ฯ ปุพฺพกาล-กิริยา ใน อาห "โย วิเสสน ของ ปุคฺคโล ฯ สยกตฺตา ใน โหติ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อิมสฺมึ วิเสสน ของ โลเก ฯ วิสยาธาร ใน โหติ อรหา วิกติกตฺตา ใน โหติ, โส วิเสสน ของ ปุคฺคโล ฯ สยกตฺตา ใน คณฺหาตุ ฯ อาขฺยาตบท กตฺตุวาจก อากาเสน ตติยาวิเสสน ใน อาคนฺตฺวา ฯ ปุพฺพกาลกิริยา ใน คณฺหาตุ อิมํ วิเสสน ของ ปตฺตํ ฯ อวฺตฺตกมฺม ใน คณฺหาตุ อิติ ศัพท์ อาการ ใน อาห ฯ

พระราชวิสุทธิเวที มโนกโร วัดปากน้ำ สัมพันธ์
สนามหลวงแผนกบาลี ตรวจแก้.